



Nagrada Access•City Award 2015

Primeri dobre prakse pri zagotavljanju
večje dostopnosti v mestih EU



**Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.**

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev
(nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2015

ISBN 978-92-79-46155-2

doi:10.2767/466375

© Evropska unija, 2015

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Natisnjeno v Združenem kraljestvu

TISKANO NA PAPIRJU, RECIKLIRANEM BREZ KLORA (PCF)



Vsebina

Predgovor	2
Nagrada Access City Award 2015 – Uvod	3
Borås, Švedska – Zmagovalec	4
Helsinki, Finska – Druga nagrada	7
Ljubljana, Slovenija – Tretja nagrada	10
Arona, Španija – Posebna omemba za javne objekte in storitve.....	13
Luxembourg, Luksemburg – Posebna omemba za javne objekte in storitve.....	15
Logroño, Španija – Posebna omemba za grajeno okolje in javne površine	17
Budimpešta, Madžarska – Posebna omemba za prometno in z njo povezano infrastrukturo.....	19
Udeležba na natečaju za nagrado Access City Award 2016..	21

Predgovor



Kot komisarka, pristojna za pravice invalidov, sem zelo vesela vodilne vloge na področju dostopnosti, ki jo imajo mesta, udeležena na petem natečaju za danes že uveljavljeno nagrado Access City Award.

Komisija se zavzema za enake možnosti za invalide. Politika dostopnosti ima ključno vlogo pri odpravljanju ovir, s katerimi se invalidi soočajo v svojem vsakodnevem življenju. Želela bi čestitati vsem mestom EU, ki so se udeležila natečaja za nagrado Access City Award 2015, ker utirajo pot prizadevanjem za življenje vseh prebivalcev brez kakršnih koli ovir.

Letošnje zmagovalce odlikuje njihova čvrsta odločenost, da dostopnost postane stalen element načrtovanja in razvoja mest, o katerem se ni mogoče pogajati.

Velik vtis name je naredila številčnost in kakovost pobud, ki so jih v okviru natečaja za nagrado v letu 2015 predstavila mesta EU, kot tudi jasna zaveza zagotavljanju dostopnosti.

Ta brošura vsebuje kratek pregled ukrepov, s pomočjo katerih so mesta postavila dostopnost v središče svojih dejavnosti in sodelovala z invalidi in starejšimi prebivalci, da bi skupaj poiskali načine za zadovoljevanje potreb in ustvarjanje priložnosti za enakopravno in samostojno življenje.

Iskreno čestitam vsem mestom, ki so predstavljena v tej brošuri, mesta iz vse Evrope pa pozivam, da s pomočjo zamisli in navdiha iz teh dosežkov pomagajo, da skupaj zgradimo Evropo brez ovir.

Marianne Thyssen

komisarka za zaposlovanje,
socialne zadeve, strokovno usposobljenost
in mobilnost delovne sile

Nagrada Access•City Award 2015

Uvod

Nagrada Access City Award je bila prvič podeljena leta 2010, njen cilj pa je spodbujati dostopnost v mestnem okolju za naraščajoče število starejših prebivalcev in invalidov v Evropi.

Vse od takrat so se vsako leto na natečaj za nagrado prijavljala mesta iz vse Evrope z močno željo in zavzetostjo, da bi svojim meščanom in obiskovalcem zagotovila boljšo dostopnost.

Dostopnost je prednostno področje za Evropsko komisijo in vse države članice. Nagrada pomaga izpostaviti primere inovativnega razmišljanja in dobre prakse, ki so lahko navdih drugim mestom, ki se morda soočajo s podobnimi izzivi.

Mesta, ki so si letos prislužila zmago in posebno omembo – iz vse Evrope –, predstavljajo široko vrsto kulturnih, topografskih in podnebnih pogojev, ki vplivajo na zagotavljanje dostopnosti.

Prav vsako od njih se je uspešno spopadlo z izzivom in predstavilo inovativne in trajnostne načine za doseganje enakosti in samostojnosti za njihove invalide in starejše meščane.



Borås, Švedska

Zmagovalec

Borås, zmagovalec natečaja za nagrado Access City Award 2015, je zgodovinsko mesto s 107 000 prebivalci. Je drugo največje mesto na zahodu Švedske z dolgoletno zgodovino trgovine na splošno, zlasti pa tekstila in modne industrije.

„Dostopno za vse“

Eden ključnih dejavnikov, ki so mestu Borås priskrbeli zmago, je jasna in dolgoletna politična zaveza mesta zamisliti „vsem dostopen Borås“.

Temeljni cilj je zagotoviti, da mestno okolje ne diskriminira nobenih prebivalcev. Za izpolnitev tega cilja so bili zagotovljeni finančni in človeški viri, mesto pa v vseh zadevah tesno sodeluje s svojim svetovalnim odborom za invalidnost.

Oblikovanje in izboljšanje standardov dostopnosti

Borås je vzpostavil podatkovno zbirko o dostopnosti, v kateri so navedene vse javne stavbe, ki izpolnjujejo standarde dostopnosti. Pregledali in razvrstili so tudi trgovine, restavracije, zobozdravniške ordinacije in druge zasebne objekte. Slednjim so bile po potrebi posredovane tudi povratne informacije, da bi lahko izboljšali svojo dostopnost.

Namen nagrade za dostopnost je spodbuditi zasebna podjetja v mestu, da poskrbijo za boljšo dostopnost.

Borås uporablja standarde dostopnosti tudi v grajenem okolju, kjer presegajo pravne norme. Na voljo so subvencije za zagotavljanje dostopnosti zasebnih stanovanj, da bi tudi invalidi imeli enake možnosti za samostojno življenje.

Občina in zasebna podjetja razmišljajo o dostopnosti po vsem mestu. V javnih stavbah in zunaj njih se uvajajo oznake poti in informacije v brajici. V zadnjih 10 letih je prišlo do velikih sprememb.

Ulf Willberg



Javni prevoz brez ovir

Javni prevoz v Boråsu je skupaj s posebno prevozno storitvijo, ki nudi neomejeno število voženj, za invalide in starejše osebe brezplačen.

Na vseh mestnih avtobusih in postajališčih je urejen dostop za osebe z gibalnimi težavami in slabovidne osebe. V teku je prenovitev prehodov za pešce, ki bodo poravnani z višino pločnika in opremljeni z zvočnimi signali in tipnimi smernimi elementi.

Uporaba tehnologije

Mesto Borås je na področju informacijskih in tehnoloških storitev dalo zavezo, da bo mestno okolje naredilo dostopno za vse prebivalce ne glede na zmožnosti ali starost.

Podatkovna zbirka o dostopnosti je na voljo v preprostih sinteznih različicah za branje in poslušanje, mestno spletišče in glasilo pa prav tako vsebujeta elemente dostopnosti in sta povezana s telefonsko storitvijo, namenjeno vsem, ki potrebujejo pomoč.

Načrt za vgradnjo digitalnih „ključavnic brez ključev“ v 3 500 stanovanj in na 1 500–2 000 vhodnih vrat številnim starejšim prebivalcem pomeni še večjo osebno varnost. Del načrta je tudi lažji dostop do storitev oskrbe, kot so odzivni klici v sili.

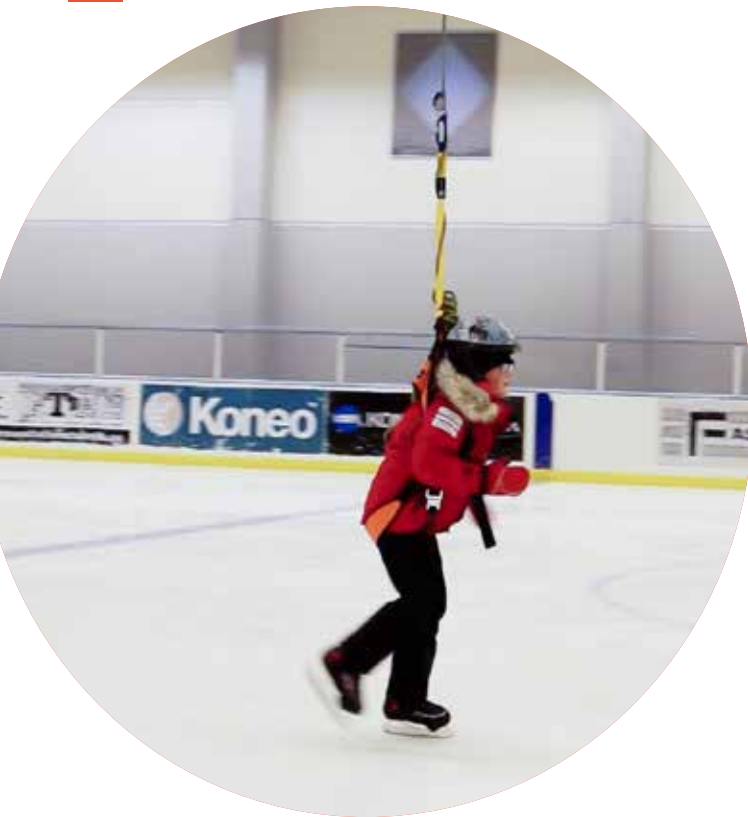
Vzdrževanje standardov

Dostopnost do javnih objektov in storitev usmerjata strateg in svetovalec na področju dostopnosti, ki ju zaposluje mesto. Oba tesno sodelujeta s svetovalnim odborom občine za invalidnost in organizacijami starejših oseb, da bi zagotovila doseganje in vzdrževanje standardov dostopnosti ter usklajevala dejavnosti na področju dostopnosti v vseh vidikih mestnega življenja.

To vključuje razpoložljivost informacij o dostopnosti za organizacije s področja invalidnosti, arhitekta, gradbena podjetja, zasebna podjetja in vse tiste, ki te informacije potrebujejo.

Mislim, da Borås ljudem nudi možnosti za gibanje. Pločniki so preprosti za uporabo, brezplačen avtobusni prevoz za nas, ki smo starejši od 65 let, pa je odlična zamisel. Vstopanje na avtobuse in izstopanje iz njih je povsem preprosto.

Alf Svanberg



Sodelovanje: ključ do dostopnosti

Trajnost in kontinuiteto rezultatov zagotavlja tesno sodelovanje mesta in svetovalnih odborov za starejše osebe in invalide.

Takšen pristop, ki temelji na sodelovanju, je ključ do oblikovanja mestnega programa na področju dostopnosti in opredelitve prednostnih nalog. Vsak občinski urad ima kontaktno osebo, ki je odgovorna za vprašanja v zvezi z dostopnostjo.

Dobro počutje vseh meščanov

Za mesto, ki ima dostopne telovadnice za starejše, dostopna drsališča, igrišča in številne druge objekte, je pomembno tudi dobro počutje invalidov.

Urejen je tudi dostop do več naravnih rezervatov, da bi lahko prav vsi uživali v podeželskem okolju.



Na invalidskem vozičku sem že več kot 14 let. V tem času sem opazil velike spremembe v Borås“u v zvezi z dostopnostjo na ulicah (odstranitev robnikov). Dostopni so tudi plavalni objekti in zelena območja, kar zame pomeni svobodnejše in samostojnejše življenje.

Christian Hedin

Za več informacij se obrnite na:

Petri Pitkänen petri.pitkanen@boras.se

Helsinki,

Finska

Druga nagrada

Zgodovinsko mesto Helsinki, glavno mesto Finske, obstaja že od leta 1530. Danes je središče urbane regije s približno 1,4 milijona prebivalcev.

Doseženo drugo mesto na natečaju za nagrado Access City Award 2015 je rezultat številnih let trdega dela in zavzemanja za dostopnost. Sistematični pristop Helsinkov k načrtovanju in uresničevanju dostopnosti je še posebej impresiven.

Ko se zmanjšajo fizične ovire, je mogoče premagati tudi ovire v glavah. To pomaga ljudem, da se soočijo z vsakodnevnim življenjem.

Timo Lehtonen

Zelo ostre zimske razmere v Helsinkih so predstavljale dodaten izziv pri iskanju rešitev v zvezi z dostopnostjo, ki lahko prenesejo mraz in sneg.

Načrtovanje dostopnosti

Načrt za izboljšanje dostopnosti v Helsinkih sega že v leto 2005 in je temelj današnjih strategij in politik dostopnosti. Cilj je vključiti dostopnost v vsa prihodnja načrtovanja in razvoj: dostopnost mora postati sestavni del razvojnega procesa, o katerem se ni mogoče pogajati.

V skladu z načrtom morajo vsi mestni oddelki in ustanove vključiti dostopnost v vse svoje dejavnosti.

V načrt sta vključeni dve ravni dostopnosti: posebna in osnovna. Posebna raven se nanaša na mestno središče, infrastrukturo za pešce in javni prevoz. Povsod drugje pa se uporablja osnovna raven, ki izhaja iz dobre prakse, vendar ne vključuje lastnosti, kot so ogrevanje mest in otipljivo smerno tlakovanje.

Helsinki zaposluje stalnega predstavnika za dostopnost, ki tesno sodeluje s svetovalnim odborom za dostopnost, ki ga vodi podžupan mesta.

Uporabnik električnega vozička, kot sem jaz, lahko v Helsinkih brez težav uporablja podzemno železnico. Dvigala in ploščadi so enostavni za uporabo, prav tako enostavna je tudi vožnja z avtobusi.

Odlično je, da je za invalide poskrbljeno tudi v številnih knjižnicah in muzejih ter novem glasbenem centru. V proces načrtovanja so vključili helsinški svet za invalide, v sami fazi načrtovanja pa so svoj glas lahko prispevali tudi obiskovalci invalidi. Pogovarjamo se lahko z arhitekti in vsemi drugimi, ki so zasnovali objekt, in to je po mojem mnenju ključno.

Pirkko Mahlamäki

Po mestu naokrog

Javni prevoz v Helsinkih je zelo dostopen, saj 100 % podzemnih vlakov in 99 % avtobusov že izpolnjuje standarde dostopnosti. V teku so dela na vlakih in tramvajih, da bi tudi ti bili skladni s standardi.

Informacije o dostopu

Spletišče mesta, Helsinki za vse, izpolnjuje vse standarde dostopnosti in vsebuje informacije o raznovrstnih temah.

Zemljevid storitev, ki je na voljo na internetu, omogoča prebivalcem, da se seznanijo z dostopnostjo do mestnih uradov in služb.

Leta 2012 je ta zemljevid mesečno obiskalo več kot 300 000 uporabnikov. Uporabniki so vabljeni, da posredujejo povratne informacije o nadaljnjih izboljšavah dostopnosti v mestu.

Usmerjenost v dostopnost

Projekt Helsinki za vse je leta 2010 opredelil poti in območja mesta (vključno z ulicami in odprtimi površinami), v katerih je treba zagotoviti osnovno ali posebno raven dostopnosti. Ta natančna in sistematična

usmerjenost v izboljšanje dostopnosti po vsem mestu pomeni, da so opredeljeni cilji na področju dostopnosti sestavni del načrtovanja, gradnje in vzdrževanja, ki jih izvajajo različne upravne enote mesta.

Leta 2004 so Helsinki in številna druga finska mesta pripravili praktične smernice (SuRaKu), ki danes tvorijo podlago načrta za dostopnost mesta Helsinki. Te smernice vključujejo merila za ocenjevanje dostopnosti lokacij na prostem in navodila v obliki kartic, ki pojasnjujejo, kako ta merila uporabljati.

V okviru tega celovitega procesa izboljšanja dostopnosti je bila posebna pozornost usmerjena v zagotavljanje dostopnosti igrišč z igrali in opremo, ki mora biti dostopna vsem. Drugi projekti, ki se izvajajo, vključujejo povečanje dostopnosti v knjižnicah in bolnišnicah.



Primer iz zbirke simbolov dostopnosti, na voljo brezplačno na spletišču mesta.

Priprava orodij za kartiranje

Mesto je razvilo orodja za ocenjevanje ravni dostopnosti, ki vključujejo smernice o nadaljnjih potrebnih ukrepih. Ta orodja skupaj z usposabljanjem ustreznega osebja pomagajo posameznim območjem Helsinkov, da izvedejo lastne raziskave in ocenijo potrebe po dostopnosti ter prednostna področja za izboljšave.



Dostopnost je postala del običajnega dela vseh upravnih enot. Gre na primer za dostopne poti, elektronske informacije ali dostopne storitve.

Slabovidni so dobili nove možnosti z zvočnimi zemljevidi. S pomočjo zvočnih zemljevidov se lahko samostojno gibamo znotraj stavb in v njihovi okolici.

Timo Lehtonen

Za več informacij se obrnite na:

Pirjo Tujula Pirjo.Tujula@hel.fi

Ljubljana, Slovenija

Tretja
nagrada

Ljubljana, glavno mesto Slovenije z 280 000 prebivalci, uspešno ohranja svojo bogato zgodovinsko dediščino. Je mesto s prostranimi zelenimi površinami, ki zasedajo skoraj tri četrtine mestnega območja.

Dosežki Ljubljane, ki je osvojila tretjo nagrado, odražajo njeno močno dolgoletno politično in operativno zavezo odstranitvi ovir in izboljšanju dostopnosti v vseh vidikih življenja.

Rad imam Ljubljano. Če presodim po njeni dostopnosti, lahko rečem, da ima tudi Ljubljana rada mene! Do mestnega središča me pripelje mestni avtobus. Nato se z električnim vozilom Kavalirjem zapeljem do vzpenjače, s katero se povzpnem na grad. Rad se potepam po ljubljanskih ulicah in vesel sem, da kot uporabnik invalidskega vozička to lahko počnem.

Nino Batagelj

Mestno središče brez ovir

Mestno središče je zaprto za motorni promet že od leta 2007. Da bi bilo dostopnejše, so poskrbeli za spuščene prehode za pešce in otipljive poti. Zapolnili so vrzeli med granitnimi kockami.

Za vse, zlasti pa za invalide in starejše osebe, je na voljo brezplačna vožnja z električnimi vozili.



Fotografija: Nik Rovar



Fotografija: Nik Rovar

Dostop do Ljubljanskega gradu, ene najbolj obiskanih turističnih znamenitosti v Ljubljani in Sloveniji, je urejen z vzpenjačo in turističnim vlakcem, opremljenim s klančino.

Za slabovidne je na voljo tudi tipna maketa gradu.

Uporabniki invalidskih vozičkov se lahko na rečne ladjice vkrcajo pri Mesarskem mostu v mestnem središču.

Turistično spletišče Ljubljane vsebuje informacije o dostopnih turističnih objektih, na voljo pa so tudi turistični informacijski centri, ki organizirajo vodenja za ljudi z gibalnimi težavami.



Fotografija: Dunja Wedam

Ljubljana se je v zadnjih letih razvila v sodobno mesto, ki skrbi za potrebe invalidov po mobilnosti. Kot slepa oseba lahko rečem, da so zvočna opozorila in napovedi na avtobusih postali že skoraj nepogrešljivi.

Luj Šprohar

Boljši dostop do prevoza

Ljubljana je že na natečaju za nagrado Access City Award 2012 prejela posebno omembo za zagotavljanje dostopnosti do prevoznih sredstev in z njimi povezane infrastrukture. Vse od takrat si sistematično prizadeva za še dostopnejše omrežje javnega prevoza.

Organizirajo se redni seminarji za voznike avtobusov o izpolnjevanju potreb potnikov invalidov in starejših potnikov. Vsi vozniki avtobusov morajo opraviti obvezno usposabljanje na področju osveščanja o invalidnosti.

Invalidom je zagotovljena storitev prevoza na zahtevo. Ljubljana je leta 2014 uvedla posebne identifikacijske izkaznice, ki jih ljudje lahko uporabijo, če potrebujejo pomoč. Vožnja po mestu je za invalide in njihove spremljevalce brezplačna.

Prisluhniti invalidom in starejšim

Ljubljana zagotavlja, da vsa srečanja potekajo na dostopnih mestih. Župan ima vsak mesec dneve odprtih vrat, ko prisluhne predlogom prebivalcev v zvezi z izboljšavami.

Starejše osebe in invalidi so neposredno vključeni v oblikovanje mestne politike prek občinskih svetovalnih organov, ki svetujejo o prednostnih nalogah na področju izboljšanja dostopnosti tako mestnim organom kot zasebnim ponudnikom storitev (vključno z restavracijami, bari in hoteli).

Redno se pripravljajo in izvajajo akcijski načrti za izboljšanje dostopnosti z opredeljenimi jasnimi roki in konkretnimi cilji tako za invalide kot starejše osebe.

Dostopnost na spletu

Spletišče Ljubljane, ki se dnevno posodablja, upošteva vse zahteve glede dostopnosti. Na voljo so tudi posebna spletišča za starejše in invalide. Slednja vključujejo podatkovno zbirko o dostopnosti 240 javnih stavb v mestu.

E-točke, ki nudijo brezplačno uporabo računalnikov z dostopom do interneta, so na voljo po vsej Ljubljani, med drugim tudi v prostorih vseh 17 mestnih četrti, od katerih jih osem ima urejen dostop za uporabnike invalidskih vozičkov.

Ljubljana že od leta 2010 organizira brezplačne računalniške tečaje za starejše, ki jih je do leta 2014 obiskalo skoraj 11 000 udeležencev.

Za več informacij se obrnite na:

Alenka Žagar alenka.zagar@ljubljana.si

Arona, Španija

Posebna omemba *za javne objekte in storitve*

Mesto Arona leži na južnem delu otoka Tenerife, enega od Kanarskih otokov. Ima samo nekaj več kot 86 000 prebivalcev.

Že od 60. let je ena od glavnih turističnih točk za invalide, posebna omemba za javne objekte in storitve pa je predvsem priznanje za njegove izjemne dosežke na področju dostopnega turizma.

Cilji dostopnosti za turizem

Arona si v zavzemanju za dostopni turizem prizadeva predvsem za tri cilje. Prvi je osveščanje in ustvarjanje razumevanja med vsemi tistimi, ki so vključeni v turistične dejavnosti in druge storitve na otoku. Drugi je oblikovanje ustreznih tehničnih rešitev težav na področju dostopnosti, tretji pa zagotavljanje strateškega pristopa – na socialni in politični ravni – pri načrtovanju razvoja v prihodnosti in preprečevanju napak.

Glavne prednostne naloge, ki jih je določila Arona, so omogočiti izkušnjo dostopnega turizma za vse, podpreti vključevanje in samostojnost posameznikov in poskrbeti, da bodo vsi, ki se ukvarjajo s turističnimi dejavnostmi, imeli posluš za najboljše načine izpolnjevanja potreb starejših turistov in turistov invalidov in da se bodo teh načinov zavedali.



Plaža Las Vistas je ena od najdostopnejših plaž na svetu: v morju lahko plavaš prav vsak dan v letu in to brezplačno.

Skupina reševalcev te spremlja v vodo, pri tem pa pomaga vodni stol. Lahko se tudi sončim s svojo družino, saj so na voljo zelo veliki senčniki in viseče mreže.

Emily Smith (britanska turistka)



Načrt za dostopnost

Cilj načrta za dostopnost, ki je bil razvit leta 2003, je poleg ureditve objektov za invalide v številnih hotelih tudi izboljšanje dostopnosti plaže Las Vistas, ki je ena od najdostopnejših plaž v Španiji.

Pobude vključujejo gradnjo sedem kilometrov dolge dostopne promenade. Dostopne storitve v sektorju turizma vključujejo ekskurzije za opazovanje kitov in druge dejavnosti, prilagojene invalidom, naglušnim in slabovidnim osebam.

Arona pripisuje svoj uspeh na področju dostopnega turizma celovitemu načrtovanju in sistematičnemu vključevanju invalidov pri opredeljevanju prednostnih nalog in svetovanju o rešitvah.

Dostopne informacije

Turistični uradi v Aroni so seveda dostopni. Storitve, ki so na voljo turistom, vključujejo zemljevide v brajici in tipne zemljevide, prilagojene digitalne informacijske točke in tolmačenje znakovnega jezika.

Vodnik „Arona brez ovir“ je prav tako na voljo v treh jezikih in vsebuje informacije ter promocijsko gradivo o dostopnosti na tem območju.

Arona nudi tudi informacije o osveščanju o invalidnosti ter usposabljanje za uradnike občine, podjetja in strokovnjake s področja turizma, ki obsega pravne zahteve in dobre prakse pri izpolnjevanju potreb starejših oseb in invalidov.

Po mestu naokrog

Prevoz, ki je na voljo za turiste invalide, vključuje 13 dostopnih taksijev, ki nudijo prednostne storitve za invalide.

Zabavišna in nakupovalna območja mesta so namenjena vsem. Ameriška avenija, imenovana tudi Zlata milja, je avenija s kar šestimi nakupovalnimi središči, prilagojenimi osebam z gibalnimi ovirami: tu so kavarne, restavracije in trgovine, ki so priljubljene med vsemi turisti.

Emily Smith (britanska turistka)

Za več informacij se obrnite na:

Noemi Díaz Delgado noemid@aron.org

Luxembourg, Luksemburg

Posebna omemba *za javne objekte in storitve*

Mesto Luxembourg je nastalo davnega leta 963. Zgrajeno je na zahtevnem skalnatem področju, ki skupaj s svojimi ozkimi ulicami predstavlja velik izziv za dostopnost. Mesto ima nekaj več kot 105 000 prebivalcev.

Prejelo je posebno omembo za javne objekte in storitve. Na žirijo so naredila poseben vtis prizadevanja za dostopne volitve za vse meščane.

Cilj Luxembourga je ustvariti mesto, v katerem lahko vsi udobno živijo.

Vključevanje in posebne potrebe

Vključevanje invalidov in starejših oseb v postopke odločanja je politična in strateška prednostna naloga mesta Luxembourg.

Urad za vključevanje in posebne potrebe je bil ustanovljen leta 2012, da bi zagotovil jasno usmeritev v izboljšanje dostopa do javnih objektov in storitev. Invalidi prek sodelovalnega odbora sodelujejo v vseh pobudah mesta, ki so povezane z dostopnostjo.

Vsako leto se izvaja tudi vrsta dejavnosti, ki poudarjajo potrebo po vključevanju in podpirajo razumevanje potreb ljudi. Te vključujejo tedne osveščanja, ki odpirajo vprašanja o dostopnosti v okviru razprav, razstav ter športnih in kulturnih dogodkov.

Mesto ima močno politiko zaposlovanja invalidov znotraj mesta, vključno z osebami z učnimi težavami. Nekaj manj kot 5 % zaposlenih na občini so osebe s tako imenovanimi „posebnimi potrebami“.





Občina Luxembourg si močno prizadeva, da bi bilo mesto dostopno za vse. To omogočajo politične odločitve in sodelovanje vseh uradov. Kot članica delovne skupine sodelovalnega odbora lahko delim svoje znanje in izkušnje in tako dejavno sodelujem v tem procesu.

Tessy Wies

Odstranjevanje ovir

Vse nove stavbe v Luxembourggu so zgrajene tako, da izpolnjujejo standarde dostopnosti, starejše stavbe in objekti pa se postopoma prenavljajo.

V teku so prizadevanja za natančno opredelitev specifikacij svetovalnega odbora ADAPTH za dostopnost grajenega okolja, ki so osredotočene na spodbujanje univerzalne zasnove. Da bi se našle najboljše rešitve na področju dostopa, odbor ADAPTH nudi nasvete že med samo gradnjo.

Dostop do volišč

Eden od ključnih dosežkov mesta Luxembourg je bil zagotovitev dostopnosti vseh volišč.

Med pobudami so brezplačen „volilni avtobus“ za prevoz invalidov in starejših oseb na volišča, možnost glasovanja v sedečem položaju, dodatna parkirna mesta pri voliščih za invalide, postavljanje klančin na nedostopnih voliščih in podroben zemljevid vseh lokacij z označeno dostopnostjo vseh volišč.

„Življenje brez ovir“ je v mestu Luxembourg doseglo novo raven s postavitvijo dostopnih volilnih kabin za vse meščane med zadnjimi parlamentarnimi volitvami. Zahvaljujoč njihovim prizadevanjem sem lahko uveljavil svojo volilno pravico in dal svoj glas kot svoboden državljan.

Motiani Kumar



Za več informacij se obrnite na:
Madeleine Kayser makayser@vdl.lu

Logroño, Španija

Posebna omemba

za grajeno okolje in javne površine

Logroño ves čas izboljšuje dostopnost v enem ali drugem delu mesta. Že več let opazamo nenehne izboljšave na tem področju.

Juan José Rodríguez

Logroño leži v središču španske vinorodne regije Rioja. Ima 153 000 prebivalcev. Značaj mesta določa njegovo zgodovinsko središče s starodavnim utrjenim območjem.

Logroño je prejel posebno omembo za pobude v kategoriji grajeno okolje in javne površine.

Celovit načrt za dostopnost

Logroño rešuje vprašanja na področju dostopnosti že od leta 1995, ko je izvedel temeljito analizo ovir pri dostopu. Na tej podlagi se je razvil celovit načrt za dostopnost, ki se zdaj redno dopolnjuje.

Prednostne naloge v sedanji različici načrta vključujejo klančine na križiščih, tipno tlakovanje, premestitev ulične opreme, ki predstavlja oviro na pločnikih, in zvočno opozarjanje na vseh prehodih za pešce v mestu.

Izdelan je bil interaktiven ulični zemljevid, na katerem so označena dostopna parkirna mesta, postajališča javnega prevoza in dostopne poti po mestu.

Drugi ambiciozni cilji vključujejo celovito prilagoditev vsega javnega prevoza v Logroñu in preureditev ulic, trgov in parkov, da se zagotovi njihova večja dostopnost.

Univerzalni občinski predpisi o dostopnosti

Univerzalni občinski predpisi o dostopnosti začnejo veljati leta 2015. Ti bodo opredelili minimalne določbe o dostopnosti in nekatera bistvena in obvezna merila.

Oktobra 2015 bo ustanovljeno stalno delovno mesto občinskega inšpektorja na področju dostopnosti, ki bo nadziral in spodbujal vse pobude v zvezi z dostopnostjo po mestu.



Udeležba invalidov in starejših

Podpora vsem prizadevanjem na področju dostopnosti v Logroñu daje trdna zaveza aktivni udeležbi invalidov in starejših oseb na vseh ravneh oblikovanja in izvajanja politike.

Poleg tehničnega odbora za razvoj celovitega mestnega načrta za dostopnost obstajajo tudi številni drugi odbori in komisije, ki pomagajo opredeliti prednostne naloge in sprejemati strategije.

Leta 2012 je bil ustanovljen tudi občinski odbor za invalide, ki skrbi za vidno zastopanost invalidov in starejših oseb v vseh ustreznih svetovalnih in drugih organih.

Širjenje glasu

Logroño je eden od ustanovnih članov mreže Mesta za dostopnost in trenutno zaseda podpredsedniško mesto v španski mreži Pametna mesta.

Te in druge stike (na primer s pobratenimi mesti v Franciji, Nemčiji, Italiji in Združenem kraljestvu) uporablja za podpiranje dostopnosti po vsej Evropi.



Za več informacij se obrnite na:

Ángel Sáinz Yangüela asainz@logro-o.org

Budimpešta, Madžarska

Posebna omemba

za prometno in z njo
povezano infrastrukturo

Budimpešta je glavno mesto Madžarske z 1,7 milijona prebivalcev. Mesto je zraslo na bregovih reke Donave, dve polovici pa povezuje osem mostov in dva predora podzemne železnice.

Budimpešta je prejela posebno omembo v kategoriji prometne in z njo povezane infrastrukture.

Koncept urbanega razvoja

Koncept urbanega razvoja Budimpešta 2030 opisuje vizijo mesta v prihodnosti. Od leta 2006 se izvaja več obsežnih razvojnih projektov, vključno z bistvenimi izboljšavami kakovosti cest in javnih površin.

Ta strategija vključuje pomembno osredotočenost na socialno enakost v mestu.

V skladu z natančnimi predpisi in standardi je treba zagotoviti dostopnost v vseh novih

ali prenovljenih javnih stavbah. Narašča tudi število dostopnih javnih stranišč, na spletu pa so na voljo informacije o njihovi lokaciji.

Celovit pristop k dostopnosti prevoza

Budimpešta je leta 2010 ustanovila nov organ za celovito organizacijo prevoza, t.i. center BKK. BKK nadzoruje s prevozom povezane naložbe v mestu. Prvi trajnostni načrt za mestno mobilnost vključuje ambiciozne načrte za dostopnost prevoza v prihodnosti.

Dosežki, ustvarjeni do danes, vključujejo popolno dostopnost nove linije podzemne železnice, ki velja za vozni park in postaje, ter dostopne avtobuse na 97 % poti, z naložbami v več kot 500 nizkopodnih avtobusov v zadnjih štirih letih. Na skoraj 300 avtobusnih postajah so na voljo zvočne informacije v realnem času.

Kot zelo slabovidna oseba, ki se vsak dan vozi sama po Budimpešti – v službo, po nakupih, na športne dejavnosti, na srečanja s prijatelji –, lahko rečem, da je prišlo do številnih izboljšav, zaradi katerih je moje življenje enostavnejše. Te vključujejo zvočne napovedi, ki vam povedo, kateri je naslednji avtobus ali tramvaj, ki prihaja na postajo: slabovidni lahko te napovedi aktiviramo sami s pomočjo daljinskega upravljalnika. Organi vedno bolj razmišljajo o invalidih in nas vprašajo za mnenje že v fazi načrtovanja novih pobud.



Dostopnost je zagotovljena tudi na vseh trolejbusih in dveh tramvajskih linijah z največjim pretokom potnikov. Novi dostopni tramvaji bodo začeli obratovati leta 2015.

Na voljo so tudi dostopni trajektni prevozi in prevozi z rečnimi ladjicami ter prevozi z minibusom na zahtevo za vse, ki ga potrebujejo.

Na dveh osrednjih prestopnih postajališčih so na voljo tudi točke za pomoč strankam.

Invalidi so v vseh teh dejavnostih vključeni že v najzgodnejših ravneh načrtovanja in nato v celotnem procesu izvajanja. Starejše osebe in invalidi posredujejo tudi povratne informacije o novih dosežkih in projektih. Ti podatki se nato uporabijo pri nadaljnjih izboljšavah in vplivajo na prihodnji razvoj.

Kot uporabnica invalidskega vozička se lahko preprosto peljem z metrojem. Ne potrebujem nobene pomoči. Dostop je veliko enostavnejši, kot je bil prej. Lahko pridem do krajev, ki so bili nekoč zame nedostopni. In lahko hodim v službo in se preživljam kot vsi drugi.

Judit Szekeres

Konstrukcija linije podzemne železnice 4 brez ovir je rezultat dolgoletnih razprav, pri katerih sem imela možnost sodelovati. Kot uporabnica sem zelo vesela, da so podzemni vlaki in ploščadi opremljeni s tipnimi smernimi trakovi, ki jih ni težko najti in ki pomagajo pri orientaciji in varnosti. Svetlobni trak na robu ploščadi pomaga slabovidnim, da se pravilno postavijo na ploščadi, obenem pa tudi opozori na prihod vlaka.

Erszébet Földesi

Za več informacij se obrnite na:

Dr. Balázs Szeneczey szeneczeyb@budapest.hu ali international@budapest.hu

Udeležba na natečaju za nagrado Access•City Award 2016

Natečaj za nagrado Access City Award organizira Evropska komisija skupaj z Evropskim invalidskim forumom. Mesta spodbuja, da delijo svoje izkušnje in izboljšajo dostopnost v korist vseh.

Bi želeli predstaviti projekte vašega mesta v naslednji brošuri o nagradi Access City Award? Bi želeli svoje izkušnje in dejavnosti deliti z drugimi mesti?

Udeležite se natečaja za nagrado Access•City Award 2016!

Natečaj za šesto nagrado bo objavljen spomladi 2015 (datum bo še potrjen).

Prijave bo mogoče opraviti z izpolnitvijo in predložitvijo spletnega obrazca za prijavo do določenega roka.

Podrobne informacije bodo na voljo na:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=sl>

Udeležba na natečaju za nagrado Access City Award ni samo priložnost za priznanje, temveč tudi edinstvena možnost za preučitev sedanjega stanja v vašem mestu za namene lastnih notranjih revizij ter merjenje napredka.

S preučitvijo vprašanj na obrazcu za prijavo lahko na odličen način analizirate svoje politike dostopnosti in opredelite njihove prednosti in slabosti.

Kdo se lahko prijavi?

Prijavitelj mora biti upravni organ mesta z več kot 50 000 prebivalci iz ene od držav članic EU. V državah članicah z manj kot dvema takima mestoma se lahko udeležijo tudi območja dveh ali več mest, ki imajo skupaj več kot 50 000 prebivalcev.

Ker eno mesto ne more osvojiti nagrade Access City Award dvakrat zapored, zmagovalno mesto v letu 2015 ne more ponovno sodelovati v letu 2016.

Vsa druga mesta, vključno z drugo- in tretjevrščenim mestom ter mesti, ki so prejeli posebno omembo, so povabljeni k ponovni udeležbi.

Za pomoč pri pripravah za udeležbo na natečaju so na voljo navodila in pravila udeležbe v vseh uradnih jezikih EU na spletišču nagrade Access City Award:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sl&catId=88&eventId=1023&further-Events=yes>

Postopek izbora

Žirija bo upoštevala ukrepe, ki so bili sprejeti ali načrtovani na naslednjih področjih:

- grajeno okolje in javne površine,
- prometna in z njo povezana infrastruktura,
- informacijske, komunikacijske in nove tehnologije (IKT),
- javni objekti in storitve.

Žirija bo ocenila prijave ob upoštevanju **petih meril**:

1. Področje dejavnosti
2. Odgovornost, raven zaveze
3. Učinek
4. Kakovost in trajnost rezultatov
5. Sodelovanje invalidov in ustreznih partnerjev

Postopek izbora obsega dve fazi: predizbor na nacionalni ravni in končni izbor na evropski ravni.

Nacionalna žirija v vsaki državi izbere največ tri mesta med nacionalnimi prijavami na podlagi meril za ocenjevanje, ki jih je posredovala Evropska komisija.

Ti nacionalni kandidati napredujejo v drugo fazo natečaja, kjer jih oceni **evropska žirija**.

Zmagovalec natečaja za nagrado Access City Award 2016 bo objavljen 3. decembra 2015. Slovesnost bo del letne konference ob evropskem dnevu invalidov v Bruslju.

Sekretariat za nagrado Access City Award

Sekretariat za nagrado Access City Award lahko pomaga pri pripravah. Če potrebujete dodatne informacije, se obrnite na: secretariat@accesscityaward.eu



Tri trofeje
Access•City Award 2015



KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm);
pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm);
pri službi Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sl.htm) ali
s klicem na telefonsko številko 00 800 6 7 8 9 10 11 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

